

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.179/2014/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Vaskó Ügyvédi Iroda ügyintéző: Dr. Vaskó Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Kollár László jogtanácsos által képviselt alperes ellen támogatási szerződésből eredő követelés iránt a Fővárosi Bíróságon 19.G.40.704/2010. számon indult - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a Nagy és Pál Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Nagy Szilárd ügyvé) által képviselt beavatkozott - a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.524/2012/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság 6. sorszámú ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 17.840.000 (tizenhétmillió-nyolcszáznegyvenezer) Ft-ot és ezen összeg után 2009. szeptember 22-étől a kifizetésig napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegű késedelmi kamatát, valamint 1.270.000 (egymillió- kettőszázhetvenezer) Ft együttes első- másod- és felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy az első- másod- és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az alperes jogelődjével 2006. január 27-én támogatási szerződést kötött, melynek tárgya: fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtése közös munkán alapuló összefogással községben és kistérségében. A támogatás mértéke a teljes költség 93,99 %-a, legfeljebb 78.850.000 Ft volt.

Az alperesi beavatkozó 2008. március 11-én arról tájékoztatta a felperest, hogy a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségei ellenőrzése miatt szabálytalansági eljárást kezdeményez. Ennek eredményeként 2008. július 15-én azt közölte a felperessel, szabálytalanság valósult meg azáltal, hogy a felperes megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 199. § /2/ bekezdés a) pontját, és ebből következően a támogatási szerződés VI.1. és 13. pontját. Ezért egy 13.094.269 Ft és egy 5.048.941 Ft összegű számla elszámolását elutasította. A felperes 2009. szeptember 22-én - fenntartva az ellenőrzési eljárás jogellenességére tett panaszát - fizetési előírásnak eleget tett.

A felperes keresetében 17.840.000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, elsődlegesen a szerződés teljesítése, másodlagosan szerződésszegéssel okozott kár megtérítése jogcímén. Arra hivatkozott, hogy nem szegte meg a támogatási szerződést, ezért az alperes köteles a támogatási összeg kifizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes a Kbt. rendelkezéseibe ütköző közbeszerzési eljárással megszegte a támogatási szerződés VI.1. pontját (beszerzések tisztasága) és XIII.1. pontját (együttműködés és fokozott gondosság alapelve). Az alperes a szerződéstől nem állt el; annyi történt, hogy a felperes egy részteljesítését nem fogadta el, amire a Ptk. 306. § /1/ bekezdés b) pontja, 317. §-a, és az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet (Amr.) 88. § /1/ bekezdése is lehetőséget ad.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a felek között ténybeli vita nem volt. A jogvita arra korlátozódott, hogy a felperes a jogszabályoknak megfelelően döntött-e az alkalmazott közbeszerzési eljárásról, és ennek feltételeként jogszerűen állapította-e meg, hogy a közbeszerzés megkezdésekor a közbeszerzési érték nem érte el a 15.000.000 Ft-ot. A Pp. 164. § /1/ bekezdése értelmében a felperesnek kellett azt bizonyítani, hogy a közbeszerzés megkezdésekor a közbeszerzési érték nem érte el a 15.000.000 Ft-ot. Az elsőfokú bíróság szerint a felperes nem tudta minden kétséget kizáróan bizonyítani ezt a tényt, ezért azt sem tudta igazolni, hogy jogszerűen választotta a

hirdetményi felhívás helyett a meghívásos eljárást. Ezért nem bizonyította, hogy a Kbt. 299. § /1/ bekezdés b) pontjában meghatározott eljárási forma alkalmazásának előfeltételei fennálltak.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a 9.Pf.20.303/2011/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette. E jogerős végzés ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Kúria a Gfv.IX.30.334/2011/5. számú végzésével a jogerős végzést hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt másodfokú eljárásban meghozott ítéletével a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A felperes fellebbezésének indokaira tekintettel arra hivatkozott: a felek között nem jött létre olyan jogviszony, amelyből a Ptk. 198. § /1/ bekezdésének alkalmazásával kötelezettség keletkezett a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. Álláspontja szerint a perben annak volt jelentősége, hogy az alperesi beavatkozó által lefolytatott szabálytalansági eljárás miként zajlott le, annak eredménye, a meghozott döntés megfelelt-e a jogszabályoknak, a Kbt. rendelkezéseit helyesen alkalmazták-e. Megítélése szerint - figyelemmel a Kbt. 318. § /1/ bekezdésére is - a polgári perben eljáró bíróságnak nem terjed ki a hatásköre annak kimondására, hogy a felperes a támogatási szerződéssel összefüggésben a közbeszerzési eljárást jogszerűen, vagy jogszabálysértéssel folytatta-e le. A közbeszerzési eljárás lebonyolításának szabályszerűsége tekintetében hiányzik annak a hatáskörrel rendelkező szerv általi kimondása, hogy a felperes a közbeszerzési eljárás szabályainak megfelelően járt el. E körben a bizonyítás a felperest terhelte. Mivel a per során egyik fél sem szolgáltatott olyan adatot, hogy a vitatott közbeszerzés tekintetében a közbeszerzési döntőbizottság előtt eljárás indult volna, így a felperes azt sem bizonyította, hogy az alperes a támogatási szerződést megszegte, vagy a támogatási szerződésen alapuló teljesítési kötelezettsége állna fenn.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének helytadó ítélet meghozatalát kérte. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Pp. 164. § /1/ bekezdésébe ütköző módon állapította meg, hogy a felperesnek kellett volna bizonyítania azt a tényt, hogy az általa választott közbeszerzési eljárás megfelel a Kbt. rendelkezéseinek. Kereseti kérelmét a támogatási szerződésre alapította, az alperes azt nem mondta fel, hanem vállalt kötelezettségének nem tett eleget. Ezért az alperesnek kellett

volna bizonyítania azt a tényt, hogy a szerződés nemteljesítése körében jogszerűen járt el. Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság a Kbt-t is tévesen értelmezte: a közbeszerzési döntőbizottság vonatkozó gyakorlata alapján megfelelően választotta a perbeli közbeszerzési eljárást.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján jogszabálysértőnek találta.

A Kúria nem értett egyet a másodfokú bírósággal abban, hogy a perbeli támogatási szerződés alapján a Ptk. 198. § /1/ bekezdése szerint nem keletkeznek jogosultságok és kötelezettségek. A támogatási szerződés - melynek megkötésének módját, tartalmát a felek egyes jogait és kötelezettségeit jogszabályok is meghatározzák - annak ellenére magánjogi jogviszonynak kell tekinteni, hogy abban közjogi elemek is megtalálhatók (1/2012 (XII.10.) KMK.-PK. vélemény a pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos perek hatásköri kérdéseiről).

A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a másodfokú bíróság helyesen, jogszabálysértés nélkül alkalmazta-e a Pp. 164. § /1/ bekezdését, helyesen terhelte a felperesre a Közbeszerzési Döntőbizottság (KDB) határozatának hiányát.

A Kbt. 318. §-a általános jelleggel a KDB hatáskörébe utal minden, a közbeszerzésre, illetőleg a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatását. A KDB eljárására - a Kbt. 317. § (1) bekezdése alapján - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni, az ügy érdemében hozott határozatát pedig a Pp. XX. fejezetében szabályozott közigazgatási perben lehet bíróság előtt megtámadni.

A támogatási szerződésből eredő fizetési kötelezettség megtagadása körében az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a felperes a Kbt. rendelkezését megsértette - mivel az alperes állította ezt. Neki kellett volna a KDB eljárását kezdeményeznie, amelyre a Kbt. 327. § /1/ bek. g) pontja alapján jogosult lett volna. Azáltal, hogy az alperes a Kbt. 327. § /2/ bekezdésében meghatározott határidőn belül az /1/ bekezdése szerinti lehetőséggel nem élt, megfosztotta magát annak lehetőségétől, hogy jelen perben azzal védekezhessen: a közbeszerzési eljárás szabálytalansága miatt jogosult volt a támogatási összeg visszatartására.

A másodfokú bíróság tehát jogszabálysértő módon alkalmazta a Pp. 164. § /1/ bekezdését, mivel az adott tényállás mellett tévesen a felperesre telepítette a KDB határozat hiányának következményeit. A felperes keresetének jogalapja tehát ez okból alapos, annak összecszerúségét az alperes nem vitatta, ezért a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogszabálysértő jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetének helytadó ítéletet hozott.

A Kúria ítélete alapján mindhárom eljárási szakaszban peresztes alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ és /5/ bekezdéseire - kötelezte a felperes eljárási költségeinek megfizetésére. A mindkét peres fél teljes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt első-, másod- és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztoivits András sk. előadó-bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró